

SLOVENC.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejeman velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.

V administraciji prejeman, velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto. Posamezne številke veljajo 7 kr.

Naročnino in oznanila (insertate) prejema upravništvo in ekspedicija v „Katol. Tiskarni“ Vodnikove ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvenšči nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 201.

V Ljubljani, v soboto 2. septembra 1893.

Letnik XXI.

Komu je poročal prof. Šuklje?

Katoliški shod v Novem Mestu je bil brez vspeha; tako so se tolažili pristaši tiste stranke na Kranjskem, ki si z rovtarskim krikom skuša pregnati strah in si z zabavljivim vpitjem dela pogum. To pot so pa gospodje nasprotniki sebi samim protidokazovali. Jeden najlepših vspehov katol. shoda novomeškega je bil voliški shod prof. Šukljeja dne 26. avgusta na Brunnerjevem vrtu. Najprej moramo naglašati, da se je pri našem shodu nasprotna stranka komaj omenjala in da se ni niti rabila beseda „liberalec“, in je „Narod“ o tem popolnoma neresnično poročal. Tudi nas bi bila poslušala zbrana množica, če bi ji hoteli popolnoma resnično zabavljati nasprotni stranki in nji pokazati njene veljake od blizu. Toda tako postopanje se zdi nam nedostojno in mi nismo odgovorni za to, kakšne pojme ima gledé tega prof. Šuklje in dr. Slanc, ki sta skoraj izključno pečala se samo s „klerikalno stranko“ in njenimi zastopniki.

Dalje naglašamo, da prof. Šuklje pozna katoliško gibanje samo iz „Naroda“ in da govori o „klerikalizmu“ v kljub svoji duhovitosti s tisto pametnemu človeku že zdavnej neslano frazo, da katoliško gibanje namerava „absolutno nadvlado“ duhovščine v vseh pojavih in strokah javnega življenja. Prof. Šuklje je govoril dalje o „verskem čutu“, kakor že v lani v deželni zboru in v kljub našemu vlašskemu pojasnilu, da je beseda „verski čut“ nesmisel, ni napredoval prav nič v tej točki gosp. poročevalec za tobak v državni zbornici. Tudi svoje precejšnje samozavesti, s katero je nastopal vedno, ni izgubil prof. Šuklje. „Na Kranjskem ima klerikalna stranka premalo duševnih sil“, je njegova trditev in zanimivo je vprašanje njegovo: „Mari so vam posebno imponirali aranžerji in govorniki na zadnjem shodu?“

Profesor Šuklje pozna menda samo jednega, kateremu prisvaja dovolj „duševnih sil“ in

samo jednega, ki „posebno imponira“. Zalibog, da ga vsaj pri nas v tem oziru nobeden ne vpraša in tako bo moral s svojo nerazodeto skrivnostjo ostaviti politični oder!

Vendar ne! Ne razodeva je sicer prav odkrito, vendar pa mora biti vsakemu jasno iz njegovih besedij v zlasti pri zadnjem poročilu, kdo je tisti mož. Nikakor ni bila samo tista sedemdesetorica poslušalcev njegovih jedina, kateri je govoril in poročal profesor Šuklje. Njegove besede so imele segati dalje. Najprej se je predstavljaj vladu, in tisti „Narod“, ki je svoj čas v najnervoznejših besedah napadal kranjskega predsednika, je brez komentara natisnil besede Šukljejeve:

„Nečem še izražati nobene sodbe o baronu Heinu kot politiku — bajè bi se pre naglil, ali to moram konstatovati, da se mož briga za gospodarska vprašanja dežele naše in da razume njih znamenitost. Ostavil sem pisarno njegovo, uverjen, da nas bode krepko podpiral pri tem vitalnem vprašanju.“

Mi se v tem strinjamo ž njim, vidimo pa tudi, kaj namerava s svojim govorom.

Tudi pri svoji polemiki proti poslancu Pfeiferju gledé „vinske klavzule“ in valutnega vprašanja pokazal se je kot zmeren, za podporo in sodelovanje z vlado najboljši konservativen mož. To kaže tudi poročilo „klerikalnega“ „Vaterlanda“ o Šukljejevem shodu. Dne 29. avgusta ima ta list, ki ga sicer sovraži vse, kar se istoveti s Šukljejevimi verskimi nazori, mej političnimi novicami na prvem mestu to-le poročilo o novomeškem shodu:

„Profesor Šuklje je poročal prošlo soboto pri shodu, mnogobrojno obiskanem od Slovencev in Nemcev. Ko je odbil napade prenapetih narodnjakov („der extremen Nationalen“) proti trgovinskim zvezam

in valutnim zakonom, je naglašal da se morejo doseči pozitivni vspehi le z jedinstvo in zmernostjo. Na to je govoril o naznanjenem Plenerjevem jezikovnem predlogu, od katerega si ne obeta nikacega dobrega vspeha, še manj o splošni volilni pravici, za katero se ne bo potegnila nobena velikih strank. Poročilo govornikovo je bilo sprejeto s splošno pohvalo in jednoglasno so mu izrekli zaupanje.“

Nikakor nočemo trditi, da je to poročilo pisal prof. Šuklje sam; ravno tako, če ne še manj pa trdimo, da ga ni pisal, dasi bi bilo res čudno, kako more mož, ki je po svojem profesorskem in slovstvenem delovanju znan po celi deželi kot najgorji liberalec v verskem obziru, pisati klerikalnemu listu. Namen poročilu je jasen. Mi smo: prenapeti narodnjaki in kot taki veljajmo pred svetom, pred vlado. Ker smo tedaj v narodnem obziru prenapeti, je jasno, da z nami ni mogoča gledé tega nobena akcija. Prof. Šuklje bo gotovo poskrbel, da se osnuje trezna resna stranka, ki bo manj nevarna državi od nas. H krati pa namiguje v svojem poročilu gospod poslanec, napredni stranki rekoč: „Nikoli se ne izneverim napredni ideji“, — „od te podlage nikoli ne odstopim“ itd., češ, saj sem in ostanem liberalen in na tem temelju se lahko skupno združimo proti katoliškemu gibanju mej nami, na tem temelju se tudi lahko vsposobimo za vladno stranko.

Mi „prenapeti narodnjaki“ smo že često povdarjali, da smo pripravljene za pametno zvezo z vsako stranko v tistih vprašanjih, koder si nismo načelno nasprotni, tedaj z veseljem sprejememo, če se v narodno-gospodarskem obziru osnuje od slučaja do slučaja nekaj osrednji odbor, ki bi bil vsem prav in ki bi v tej zadevi z vlado skupno urejeval toli zanemarjene gospodarske razmere v naši deželi.

LISTEK

Pisma iz Rima.

(Piše Tihomil.)

IX.

O Italiji so razni Kretanovi napisali visoke skladnice knjig, vsakateri po svojem kopitu. So popotisci, ki slikajo kraje, ljudi, šege in navade z najbujnejšo domišljijo ter pretiravajo najnavadniše dogodke, hoteč na ta način vzbujati radovednost in občudovanje svojih čitateljev. Tako je neka nemška pisateljica vsak dan vestno zabeležila, kako jej je tu in tam teknila kava. Kot prijatelj črne in mlečne kave potrdim tudi jaz njeno sodbo, da kava v Italiji nima onih treh obče znanih lastnostij, ki so „accidens complens ac perficiens substantiam tam existendo quam in operando.“ Za Ljubljaničo v slovenski prestolnici kurji in drugi prekupei srebljajo boljši „lug“, nego se pije v prvi rimski kavarni.

Jednako pritegnem nemškemu kolovratarju po cvetoči Italiji, ki je vsako jutro pri zajutreku zapisal v svoj dnevnik: „Ceterum censeo, pulices esse delendos.“ Navzlic temu je na božjem svetu le jedna Italija, ki ima svoje ljudi, svoje na-

vade, svoje dobre in slabe strani. Marsikaj je tukaj nekaj navadnega, kar bi bilo pri nas v posmeh in izpodtiko, Italijanu „una bella cosa“, nad čemur bi resni Slovenec zmajeval z glavo. Tako sem na praznik Marijinega vnebovzeta v neki vasi prisustvoval cerkvenemu sprevedu „con massima pompa“. Reči smem, da kaj enacega še nisem videl. Med godbo in pritrkavanjem razvil se je spreved po glavni ulici. Krepki mladeniči so nosili na jermenih okolu pasa velika bandera in lično izdelane križe, visoko, kakor so v naših krajih pri cerkvah v spomin na misijone; šibkejši dečki po trije in trije so nosili vihrajoče cerkvene zastave z raznovrstnimi trakovi, s katerimi se je poigraval lahen vetrič; drugi svetilnice, tretji dolge, barvane in pozlačene palice, pred duhovščino pa so posipale belo oblečene deklice in dekleta oljkino, limbarjevo in drugo zeleno perje.

Bil je to nepopisen, slikovit prizor, kajti nosilec bander, zastav, križev in svetilnic so bili raznovrstno oblečeni: eni v črnih haljah z belimi širokimi ovratniki, drugi v belih haljah z rudečimi ovratniki, tretji so bili čez bele halje na vse strani prepreženi z zelenimi in rumenimi trakovi. Mala dekletca so imela na glavah rumeno-svetle krone in rudeče-višnjeve peroti, kakeršne sem videl včasih pri božičnicah v ljubljanskem Marijanišču. V resnici,

ganilo me je do srca. Ali na drugi strani bil je to le slavnosten spreved „con pompa“ brez vsakeršne pobožnosti. Pred duhovniki so šli sami zastavonosci, za duhovniki sem naštel okolu 30 ženščet, ki so se prerivale, kakor ovce. Ob hišah pa so stali možaki in ženske ter gledali spreved, kakor da bi bili plačali vstopnino, kar mi je sililo kri v glavo. Sploh Italijan ljubi vedno in povsod krik, lepoticje in šum. Nasprotno pa sem vedno opazil, da se domači ljudje iz višjih krogov v cerkvi vedejo vspodobno, ne sramujejo se križa in spoštljivo klečé vsaj med povzdigovanjem, kar se zopet pri nas ne opaža.

Kdor potuje bodisi za kratek čas, bodisi po opravilih, mora, kakor veli neka prislovica, z volkovi tuliti in vrčkrat brez kruha česeni griziti. Dolej sicer še nisem tulil kot volk na paši, tudi česnja še nisem hrustal z Lahi, pač pa sem ž njimi kadil njihove smodke. To vam je smrdljivo listje! Kedar vidim nad prodajalnico napis: „Sali e tabacchi“ — in teh je mnogo — dogaja se mi, kakor Tantalu. Tako blizu in vendar tako daleč, namreč poštna smodka, ki preganja molje iz zaprašene suknje ter muhe in komarje iz glave.

Kdor se zanima za novejšo italijansko zgodovino, tega utegnejo zanimati tudi italijanske smodke, kajti od šestih vrst, ki imajo dnevni kurz, so tri vrste znane po političnih osebah. Tako stari Ca-

Saj žalibog le predobro poznamo, da smo v tem skoraj vsako leto na slabšem. V drugih vprašanih pa moremo ponujati spravo le na podlagi katoliških načel.

Toda skupnega delovanja na narodno-gospodarskem polju si mi ne mislimo v tem, da bi židovski najemniki pri kaki — recimo: notranjski železnici drli naše ljudstvo, ali da bi dežela nakupovala za njo delnice po 100 gl. in jih prodajala po 50 gl. ali da bi s kako garancijo tirali deželo v gmotni propad, marveč mi imamo v mislih skupno delovanje v resničen napredek ljube domovine.

Sploh pa za slogo prof. Šukljeju ni! Njegova naloga je bila samo odvrniti pozornost katoliškega naroda od trajnega velikega vtisa novomeškega katol. shoda in osmešiti doma in na tujem naše katoliško gibanje in obrniti pozornost nase in na svoja „zmerna in pametna“ konservativna načela!

„V to mu je bilo vse dobro: obligatno udrihanje po „Slovencu“ in „Rimskem Katoliku“, na deželne in državne poslance, in celo napoved, da bo brž ko ne stopil v opozicijo. Ta napoved je zanimiva. Radi mu sicer verjamemo, da se hoče zopet preleviti, a „stari politiki“ vedo, da ga veže druga stvar z železnimi obroči, da ne sme prestopiti popolnoma določene meje.

Njegove malokomu znane razmere so ga silile, poročati hitro po katoliškem shodu novomeškem in klicati proti gorečemu ognju, katerega je zanetil ta shod — tudi vodo na pomoč.

Profesor Šuklje sam vé, da se je v zadnjih dveh letih napravilo 26 projektov za vodovode in kapnice. En sam veliki vodovod je, zaradi katerega bi moral prof. Šuklje sebe pokarati, ker ni do vlaškega leta ničesar storil zanj in ker je letos le toliko storil, da je o njem zadnjič govoril. In to je novomeški vodovod. Da bi to zakrival, je zadnjič napovedal, da so vodovodne zadeve državna skrb in da bo on stavil posebne predloge v drž. zboru.

To množino načrtov izpeljati v ravno istem času, je sploh nemogoče, dokler ima dežela enega samega dasi zelo marljivega hidrotehnikarja. Dež. hidrotehnik ravno sedaj dela v treh med seboj jako oddaljenih krajih: pri Sv. Križu v okr. litijskem in pod Malim Kumom, v Ribnici in v Bezuljaku na Notranjskem; povsodi ima edino le vodovode ali kapnice izdelovati ali še načrtati, deloma iskati izdatne vode.

Bodi, kar more! Za danes le še pristavljamo, da se vidi iz Šukljevega „vsestranskega“ poročila, da je izgubil stranko in da išče, kje bi prezimil. Pomilujemo „Narodovo“ stranko, da mora iz naspotstva do nas zatajiti vsa svoja načela in ploskati — možu, ki mu je ime prof. Šuklje. Njemu pa rečemo brez ovinkov, da lahko zbere še večkrat svoje zveste krog sebe in si pri njih oskrbi, kar sodi, da mu je potrebno. Vkljub našim „slabim duševnim silam“ nam on „posebno ne imponira“!

v o u r še vedno rogovili po Italiji, in sicer so njegovi agentje vsi prodajalci soli in tabaka. Hudobni ultramontanci so trdili in še trdijo, da je Cavour bil posredni učencem znanega Nikolaja Machiavellija, čegar truplo leži v cerkvi sv. Križa v Florenciji. Kako je Machiavelli zašel med mrtvo družbo v katoliški cerkvi, tega ne vem in ne umem, toda to vem, da so po njegovem nauku zvite, prekanjene, krute, neusmiljene, grozovite, revolucionarne vse smodke C a v o u r. Zvečiti jih more le utrjen grenadir ali ogerski aigan, kateremu tudi „bakuš“ ne vzdigne želodeca.

Italija ima tudi moža, kateri se zvija kakor jegulja v strugi italijanske politike, ker je elastičen, kakor kačji pastir. Smotke njegovega imena so ustvarjene za razne goltance: vladne kimovce, elastične harlekine in radikalne rudečkarje, katerim še ni vsakdanja hrana ogerska paprika ali španski poper. Te vrste smotke tlé in diše kakor ovsena slama, imajo pa to prednost, da niso predrage in da želodec ne toži okajenega grla zaradi motenja posesti.

Iskal sem teh politično-brezbarvenih smodk po raznih trafikah v Florenciji, Tivoliju, Marinu in drugod, toda povsod so poznali proslulega državnika, a nikjer njegovih užitnih smodk, katere imajo

Politični pregled.

V Ljubljani, 2. septembra.

Trutnovska zadeva. Po nekaterih vladnih listih se je zadnji čas pisalo, da se jeseni še skliče deželni zbor češki, da se mu še jedenkrat da priložnost, da se izreče o češki osnovi novega okrožnega sodišča v Trutnovu. Hitro so pa nekateri drugi vladni listi stvar oporekali. To nasprotje mej oficijozni baje prihaja od tod, ker mej ministri ni bilo jedinosti v tej stvari. Grof Taaffe se je pa naposled odločno izrekel proti temu, da se bi češki deželni zbor še sklicaval v izredno zasedanje zaradi tega. Ministerski predsednik se boji, da bi Mladočehi še jedenkrat preprečili razpravljanje o tej stvari. Ko se snide državni zbor, se mu bode predložila predloga o preosnovi zakona o osnovanju novih sodišč. Če državni zbor premembi pritrdi, pride stvar zopet v deželni zbor češki, da odda svoje mnenje. Če zbor ne bode oddal svojega mnenja, se pa omenjeno sodišče osnuje administrativnim putem. Gotovo pa še ni, da bi državni zbor v to pritrdil, ker se bodo Poljaki morda upirali, boje se, da Rusini potem v Galiciji začno kako agitacijo za razdelitev okrajev po narodnostih.

Dr. Gregor in dr. Masaryk. Dr. Masaryk sicer iz mladočeškega kluba izstopi ali mandata pa ne odloži. Sklicaval bode shod volilcev, katerim bode pojasnil vso stvar. On pričakuje, da volilci odobre njegovo postopanje. Pričakovati je torej, da se začne hud boj mej Masarykom in Gregrom. Stvar se bode sedaj zanesla mej narod. Če Masaryk dobi zaupnico pri volilcih, bodo tudi drugi realisti dobili pogum, da se ustavijo dr. Gregrovemu terorizmu. Kdo ve, če ta razpor za stranko ne postane osodepolen. To čutijo Mladočehi sami. Zaradi tega je pa v klubu več najradikalnejših poslancev sililo v to, da se stvar kako mirno poravnava. Sedaj pa nameravajo sklicevati po deželi shode, na katerih bi se izjavljalo proti Masaryku. Kdo ve, če to ne bode imelo baš nasprotnega vspeha. S tem se bode le pripomoglo, da prebivalstvo spozna dobro vso stvar in pogum dr. Julija Gregra, ki se v važnem trenutku ni upal pokazati tiste odločnosti, s katero se tako rad ponaša.

Mladočeške agitacije na Moravskem. Mladočehi sedaj posebno rujejo na Moravskem. Sedaj zlasti delajo na to, da onemogočijo staročeškemu poslancem, sklicevati volilne shode. To so zares čudni ljudje. Poprej so po svojih listih vedno očitali staročeškemu poslancem, da ne poročajo svojim volilcem, ali sedaj pa najemajo kričarje, da s kričanjem onemogočijo shode. Po naših mislih delajo največ zaradi tega, ker se bojé, da bi kak staročeški poslanec volilcem ne razložil, kako napačno in neplodno je mladočeško postopanje. Če bi volilci izvedeli vso resnico, bi se gotovo odvrnili od njih. Te dni je bil dr. Meznik sklicaval shod volilcev, ali vsled silnega kriča najetihi kričarjev ni mogel govoriti. Mladočehi delajo prav po receptu socijalnih demokratov, ki tudi s kričanjem skušajo preprečiti shode katoliške stranke in krščanskih socijalistov. Tako počenjanje se bode naposled še maščevalo nad Mladočehi samimi. Razdivjano prebivalstvo se utegne

svoj monopol le v velikem mestu ob Tiberi. Zivi^o značajnost, nevtralnost, evviva Grimaldi — seveda smodka!

Tretja je Minghetti. Ni slabo kurilo, a precej drago, osobito za „staro hišo“, ki ima pičle dohodke. Jaz si po jedno privoščim le ob večjih praznikih. Posebna vrsta rimskih smodk so „scelti romani“. Ker jih še nisem kadil, morem le toliko reči o njih, da se morajo na jednom koncu odrezati ali odščipniti, sicer ne vlečejo. Tudi k ube poznam, pet jih dobiš za jedno srebrno liro ali dvajset rujavih bajokov. Za može, kakor sem jaz, je ta kurz previsok. Najnižji kurz imajo toskanke. To vam je listje, prav za anarhiste, ki ne prašajo po plemeniti krvi, hočem reči, soku, temveč: kaj moreš? In toskanka premore mnogo, kajti vzbuja najradikalnejše nagone in moči, ki spé v človeku. Podobna je grčavemu ocepku, ki se v prodajalnici na reznici razpolovi, jeden konec zapali pri brleči svetilnici, drugi ponosno vtakne za desno uho ali v žep na levi strani suknje. Te smodke so kakor nalašč za tiste peteline, ki se radi postavljajo na ulici in pred cerkvi s smodko med zobmi, in pa za one tovarnarje, ki izdelujejo raznovrstne „škatlje in škatljice“ za žveplenke.

O te prekájene žveplenke! Marsikatero noč so

tudi kedaj obrniti proti njim. Že sedaj so na Češkem pa tudi na Moravskem mnogo radikalnih elementov, ki s sedanjimi mladočeškimi poslanci niso več zadovoljni, zdé se jim vse preveč prijenljivo. Kmalu utegne priti čas, da se ti poslužijo jednakega sredstva proti Mladočehom, kakor se ga poslužujejo sedaj Mladočehi proti Staročehom.

Proticerkvene predloge na Ogerskem. Vlada Ogerska je zadela na velik upor krone zastran dovoljenja, predložiti zbornici poslancev načrt postave o uvedanju obveznega civilnega zakona. Več ogerskih ministrov se je že zastoj trudilo, pridobiti to dovoljenje. Če vlada tega dovoljenja ne dobi, pride v velike zadrege pri svojih somišljenikih, pa tudi obe skrajni levici jo bodeta z vso brezozirnostjo napali. Kakor iz Polonyijevega govora posnemamo, smatrajo skrajni levičarji civilni zakon za jedno najnujnejših reform. Mi ne vemo, je li Polonyi res tega prepričanja ali je pa le zaradi tega za civilni zakon tako navdušen, ker vé, da je vlada baš zaradi civilnega zakona v veliki zadregi in bi jej težave še rad povečal.

Nemškega katoliškega shoda se udeležuje poleg domačega würzburškega škofa tudi bamberski nadškof. Drugi škofje so poslali svoje pozdrave. Würzburški škof je v prvi javni seji shod pozdravljaj, veselé se, da se katoliki vedno bolj zavedajo, kar ravno kaže ta shod. Potem je omenjal nevarnosti, ki preté cerkvi, zlasti velika nevarnost preti od socijalizma. Krivo sedanjih žalostnih socijalnih razmer je to, da so ljudje popustili krščanska načela. Stvari se tudi poprej ne izboljšajo, da se ljudje zopet povrnejo h krščanskim načelom. Velika tolažba v teh žalostnih časih je, da večina naroda še zares krščanska. Opominjal je na zbrano, da naj bodo pogumni v boju za najvišjo krščanska načela in dal jim svoj blagoslov. Nadškof bamberski je pa naglašal, da le ljubezen in krščanska pravičnost moreta zboljšati socijalne razmere. Katoličani se tudi potegujejo za ti dve stvari. Katoličani so zvesti kralju, s čimer se lahko ponašajo. On želi, da se navdušenje, ki se sedaj kaže na katoliškem shodu, tudi še nadalje ohrani. Dr. Schell je govoril o visokih šolah. On misli, da ni dosti, da katoličanje snujejo svobodna vseučilišča, temveč morajo tudi delati na to, da uveljavijo svoje zgodovinske in praktične pravice do javnih vseučilišč, kajti sedaj se ravno iz teh šol najbolj razširjajo cerkvi nasprotni nauki. Župnik Sammer je govoril o narodni omiki. Rekel je, da je za kristijane vprašanje, kakšne naj bodo šole, že rešeno. V šoli mora vladati Kristus. Potem je govornik pojasnoval, kako bi nekateri radi Kristusa popolnoma odstranili iz šole. Katoliki ne bodo tako dolgo mirovali, da dobé zares katoliške šole. Na to je govornik še omenil, kako dobri časniki in knjige pomagajo pravi omiki, slabi pa škodujejo. Schädler je govoril o katoliških redih. Omenjal je, da v Nemčiji lahko brezverci in bogotajci svobodno prebivajo, kdor pa postane jezuit, se mora izseliti. Katoliki zahtevajo svobodo tudi za redovnike. Govornik je razkladal veliko važnost redov

(Dalje v prilogi.)

mi pregnale spanec. Na ulici pred oknom mojega stanovanja se je utaboril prodajalec žveplenk. Čez dan sedi resno-zamišljen ob svoji krošnji ter preštevaj bajoke, katere je skupil za svojo suho robo. Okolu poldne, ko Rimeci navadno dremljejo v svojih naslonjačih in krevetih, položi si muzo pod glavo, stegne ob zidu po tleh „trudne“ svoje ude ter sanja, kaj vem, o čem. Kakor v sanjah izvije se mu iz razgaljenih prs v dolgih presledkih: „Ecco cerini!“

Ko pa se z večernim mrakom zbudé sove in netopirji v razvalinah starorimskega koloseja in Karakalovih kopalish, prične skovikati tudi čuk pod oknom, izprva polagoma, vedno hitreje in v krajših odmorih ono zasnó tužno pesem: „Cerini, cerini! Cento cerini un soldo! Due scatole un soldo! Ecco cerini di Venezia!“ Proti polnoči mu pojemljejo moči, z glasom pada za celo oktavo, v grlu mu zastajajo zlogi, besede, konečno stavki. Ko proti drugi uri zadnji vinski bratec zapuščajo lokando ter se tuleč in kričeč opotekajo po ulici proti domu, zahrešči tudi moj znanec na ovinku kot nočni pozdrav: „Cerini di Venezia-a-a-a!“ Zamolklo odmeva hripavi jek po temnih ulicah in zágatah, ko koraka naš čuk v svoj brlog, da se odpočije od dvajseturnega dela. Ob jednom pa si tudi sove in neto-

posebno v sedanjem času. — V drugi zaključeni seji je shod se izrekel, naj se dela na to, da se obnovi papeževa posvetna oblast. Nadalje se je shod izrekel proti brezbarvenim časnikom, ki v resnici le razširjajo versko mlačnost. Katoličanje morajo podpirati le odločno katoliške liste. Shod se je izrekel, da morsjo katoliki se potegovati, da se jim priznajo v vsem jednake pravice z drugimi državljani, zlasti gledé šol. Podpirati pa morajo sami katoliška učiteljska društva in priporočati društva krščanskih mater. Nadalje je shod priporočal osnovno katoliških vseučilišč v Fuldi in Solnogradu. V Solnogradu se misli najprej osnovati pravoznanska fakulteta. Nabranih je dosedaj že 150.000 gld. Deželni zbor dá na leto 15.000 gld. Če bi bilo le še 40.000 gld. zagotovljenih na leto, pa se pravoznanska fakulteta lahko otvori. Postave ne ovirajo osnove katoliškega vseučilišča. — Brzobjavno je shod pozdravil tudi princ-regent. — K shodu so prišli zastopniki raznih katoliških dijaških društev.

Družbe sv. Cirila in Metoda

redna VIII. velika skupščina dne 26. julija 1893
v Sežani na Krasu.

XIX.

Došli so naslednji brzobjavni pozdravi veliki skupščini družbe sv. Cirila in Metoda v Sežani:

Dunaj: *Pod vrlim vodstvom pravih narodnih veljakov uspevaj „družba sv. Cirila in Metoda“ še dolgo v blagor in probujo milega naroda! — „Slovenija“.*

Gorica: *Kličem „Na zdar“ slavni skupščini in vrlému vodstvu, da bi isto osobje še nadalje vodilo to prekoristno šolsko družbo. — Dr. Rojic, dež. poslanec.*

Idrija: *Slavni skupščini pridruženi v duhu kličemo: Bog čuvaj družbo sv. Cirila in Metoda v korist slovenski mladini! Živelo družbino vodstvo! — Delavsko bralno društvo.*

Kamnik: *Naša nada, naša želja, naša je molitva ta, da postaneš Ti, slavna družba, mogočna in neusahljiv vir za blagor milega naroda. Slava častilim zborovalcem! — Pevsko društvo „Lira“.*

Kanal: *Zbranim skupščinarjem navdušeni: Slava! — Kanalska podružnica.*

Komen: *Naj družba cvete in krepí — Slovincem vero, dom budi. — Predsedništvo bralnega društva „Narodni dom“.* Skrbina.

Karlovi Vari: *Na kraški zemlji zborujoči „družbi sv. Cirila in Metoda“ pošilja iz daljne Česke srčen pozdrav. — Dr. Gregorčič, državni poslanec.*

Kostanjevica: *Bog blagoslovi Vaše narodno delo! — Rutar, Hudovernik, ... (?), Janko Hudovernik, Vidic.*

Krapina-Toplice: *Družbica Krapinskih topličarjev Slovencev, Čehov in Hrvatov iskreno pozdravlja čislane zborovalce ter navdušeno kliče „slavo“ šolski družbi, vrlému odboru in radodarnim podpornikom — naj družba, naš ponos, upanje,*

pirji poiščejo svoja gnezda po stolpih in grobljih, s perutmi pokrijejo zaspane oči ter sanjajo o muhah, mušicah in miših ...

Ker Italija nima mnogo lesa, zato si pretepači ne ubijajo glav s poleni in kolci, kuharice ne razmetavajo dračja in oglja, kakor lišpav sirec pri polnih jashih, v gostilnah ne najdeš zobotrebnikov na mizah, sobe so tlakane le s pisanim kamnom in rujavo opeko, in smodke se ne prižigajo s klinčki, temveč z voščenenimi svečicami, kakeršnih dobiš na vsakem vogalu sto za jeden bajok in po vrhu še pisano škatljico. Taciš škatljice celó naši vrlí Ribničanje ne znajo narejati, kar pa jim štejem v veliko čast, kajti na laških izdelkih so z živimi bojami naslikane take podobe in figure, da bi vsaka poštna slovenska mati nevoljno obrnila v stran oči ter rekla: „Fej te bodi, nesnaga grda, avšasta! Ti spak, ti!“ Sicer pa so te prižigalke jako cenene. Bosopetec ti pouja sto žveplenk v pisani škatljici za jeden bajok; ako se ne zmeniš zá nj, ponudi ti dve. Če se še zdaj ne usmiliš lačnega želodca, potem si sam zapiši za uho, da si „pazzo“ ali norec. In če hočeš postopaču poseči v lase ali naviti uro, raztegne ti usta, kakor samopadka, ter pokaže peté! Sicer pa tudi lahko dobiš kamen pod noge ali v čelo v vedni spomin na rimske capine.

jedino zavetje slovenske sloge raste tudi nadalje. — Podboj, Rukavina, Kramar, Kuralt, Novak, Stanič, Matkovič, ... (?).

Litija: *Bog živi in jači slovensko družbo sv. Cirila in Metoda! — Kristina in Minka Demšar, Marija Zore, Karol Matajec, Josipina Bartel, Julija in Matija Krajec, Potrebín.*

Litija: *Dal Bog, da bi čuval duh naših apostolov našo sveto stvar! — Nežika Lenček, Milivoja Vončina, Rozalija Črne, Ida Burger, Josipina Schott.*

Litija: *Ljubezen do nesrečnega naroda združila vas je danes, da čuvate najdražje mu svetinje. Bog! — Helena Bevk.*

Litija: *V čisti ljubezni do predragega naroda čuvajmo brižno probujeno zavest narodne prosvete. Skupščinarji, branite neomahljivo idejo, katero je vodila dosedaj našo družbo. — Ivan Gregorčič.*

Litija: *Srčen pozdrav vam. Delujte neumorno v duhu naših blagovestnikov! Josipina Koblar, Jenko.*

Litija: *Srce polno ljubezni do dragega naroda bodi nam voditelj, da nadaljujemo delo svetih blagovestnikov. — Za občino Litija: Jože Damjan, župan.*

Ljubljana: *Obžalujem, nemogoča mi udeležba, želim prevažni družbi krepki napredek. Nátalija Truden, predsednica Tržaške ženske podružnice.*

Maribor: *Vprospeh za domovino delujočim odposlancem gromoviti: „Živio.“ Družbi pa veleuspeh. Mila Repoc, Roza, Bela Sark, Cizelj, Dobroček, Cosimna, Bahove.*

Maribor: *Slava vrlému vodstvu in odličnim zborovalcem! Živela slovenska odgoja slovenske mladine! Mariborska čitalnica.*

Maribor: *Slava vrlému društvu, živeli zbrani narodnjaci! — Tamburaški zbor.*

Opčina: *Živeli vrlí branitelji naše dece! Slava! kliče vam — Opensko pevsko bralno društvo.*

Podklošter: *Uradno doma zadržan, kličem skupščini gromoviti: „Slava!“ Bog blagoslovi delovanje uzorne in prepotrebne družbe! — Einšpieler, deželni poslanec.*

Podravlje: *Bog ohrani nam prepomembno in prepotrebno družbo sv. Cirila in Metoda, Bog ohrani nam njeno sedanje uzorno vodstvo! Živeli skupščinarji! Gabron župnik.*

Ptuj: *V Hajdini zbrani duhovniki kličejo iz dna srca: Bog čuvaj in blagoslavljaj družbo.*

Ribnica: *Duh, ki iskri srca Vaša — vse rojake naj vsbudi; — ondaj bo vsa deca naša —, ki Slovenska jo rodi. — Ribniški tamburaši,*

Ribnica: *Živeli zastopniki pravega, čistega domoljubja, ki je glavni pogoj, da se narod ohrani in okrepi! Ribniška podružnica.*

Slovenska Bistriča: *Dični naši družbi, kakeršna je pod sedanjim vodstvom, kliče trikratni „Slava!“ — Slovenjebistriška podružnica.*

Sodriča: *Prvi naši družbi in vrlim skupščinarjem trikratni: „Slava!“ — Fajdiga, Krže, Vrbič.*

Štorje: *Le v središču utrjen slovenski narod ob meji pokaže svojo moč. Slava zato slavni „družbi sv. Cirila in Metoda“, ki, vtaborivša se danes pod starodavnim taborjem sežanskim, utrjuje meje ob Jadranskem morju. — V imenu prebivalstva: Josip Skrl, duhovnik; Franc Dolgan, župan; Jakob Delak, podžupan.*

Tolmin: *Tujec preži od vseh strani na našo nedolžno mladino, da jo potuji ter s tem oro pa tudi veré naše. To je nasilstvo, to je krivica. Vsegamogočnemu ni to dopadlo, zato je poklical društvo sv. Cirila in Metoda, da se postavi krepko v obrambo. Bog živi in ohrani tedaj prekoristno družbo in njeni poštvovalni odbor! — Tominske družbenice in rodoljubkinje.*

Tolmin: *Na meji potujčevanja kliče prepotrebni družbi trikratni: Živio! — Podmeljska čitalnica.*

Tolmin: *Tolminsko učiteljsko društvo kliče slavni „družbi sv. Cirila in Metoda“, neumorno delujoči za ohranitev naša mladine, veré in narodnosti naših pradedov, krepki: Živela! Slava! — Odbor.*

Tolmin: *Iz „Tolminskih planin“ pošilja želje za zopetno izvolitev poštvovalnih izstopivših od-*

bornikov: *Živeli! Slava vam! — Politično društvo „Zavednost“ v Podmelcu.*

Trst: *Le vstrajno in pogumno naprej! Bog živi! — Lovro Oras, Skedenj.*

Trst: *Bog ohrani prepotrebno družbo, kateri želimo danes najboljšega uspeha. — Društvo Vlesila, Skedenj.*

Trst: *Obžalujoč nemogočnost udeležbe želiva najvažnejšemu slovenskemu društvu krepki napredek, da se obrani mladina proti močnemu navalu mnogobrojnih in strastnih napadnikov. — Ante in dr. Miha Truden.*

Velike Lašiče: *Živeli vrlí zborovalci, prijatelji mladine! Vivat, floreat, crescat „družba svetega Cirila in Metoda!“ — Zbrano slovensko učiteljstvo kočevskega okraja na konferenci v Velikih Lašičah.*

Vižmarje: *Slava zborovalcem prekoristne družbe — Ženska podružnica St. Vid nad Ljubljano.*

Zalog: *Zbranim narodnim bojnikom gromoviti: „Živeli!“ Ignacij Mercina.*

Zagorje-Toplice: *Vodstvu, vrlim zastopnicam in zastopnikom prepotrebne in prekoristne družbe kličemo v duhu: hrabro in neustrašno naprej branit slovensko dečo! Živio! — Zagorske Slovenke in Slovenci.*

Zalec: *V duhu z Vami, mili Bog blagoslovi Vaše sklepe in ohrabri nas k uspešnemu delovanju! — Terezina in Ernest Sirca, Milka in Ivan Mankoč.*

Dnevne novice.

V Ljubljani, 2. septembra.

(Vodstvo kn. šk. deškega semenišča Alojzijevejšča v Ljubljani) je vsled imenovanja dosedanjega vodje preč. g. Tomaža Zupana s profesorjem na tukajšnji višji gimnaziji izročeno preč. gosp. dr. Josipu Lesarju, profesorju bogoslovja v Ljubljani.

(Prezentovan je) za župnijo Javorje nad Loko ondotni upravitelj č. g. France Kregar.

(V stalni pokoj) je stopil č. gospod Janez Eder, župnik v Mekinah, ter se je naselil v Zalogu pri Cerkljah.

(Kanončno vmeščen) je bil včeraj č. gospod Janez Safer, doslej župnik v Grahovem, na župnijo Duplje pri Kranju.

(V knezoškofjsko Alojzijevejšče v Ljubljani) so vsprejeti za bodoče šolsko leto razven dosedanjih gojencev še nastopni 4 gimnazijci: osmošolec Matej Trepal iz Rovt nad Logatcem in tretješolci: M. Ahačič od sv. Ane pri Tržiču, Jospip Logar iz Metlike in Sebastijan Peček iz Zakraja pri Blokan.

(Presenečeni romarji.) Danes je prišlo v Ljubljano obilo romarjev z dežele, namenjenih na božjo pot na sv. Višarje, a kako so se začudili, zvedši, da je romarski vlak — prepovedan! — Strah pred kolero je baje uzrok prepovedi.

(Iz Rima) se nam poroča: Minolo nedeljo zvečer ob 1/2 11. uri se je v ulici S. Stefano del Cacco razletela bomba. Pok se je razlegal po vsem mestu, kakor strel iz topa. Bomba je bila položena k drugemu oknu ob tleh palače Altieri, ravno pod okno dvorane, kjer ima svoje zbirališče papeževa častna straža. To je že tretja bomba pred to palačo, odkar ima imenovana straža tukaj svoj „circular.“ Zločinec je hotel bržčas vreči bombo skozi okno, a bilo je omreženo, in tako preprečena večja nesreča. Na krik so pribiteli knez Leopold Ruspoli, markí Circolini in conte Maroni, od bližnje vojaške straže v vojašnici sv. Marte stotnik Ademollo in poročnika Clerici in Di Salvo. Gost dim se je valil ob zidu, šipe sosednih hiš so se sésule in plinové svetilnice v obližju so ugasnile. Ob zidu se je pobiral na noge neki človek, katerega je strel vrgel ob tla, pod oknom pa je kričal na pomagaj neki mladič, krvaveč iz roke. Straža je nesla ranjenca v bližnjo bolnišnico, kjer je izpovedal, da se imenuje Alojzij Riccini, 19 let star iz Nocere in da službuje pri časniku „L'Opinione liberale.“ Dva stražnika sta preiskala klet, a nesta našla nič sumljivega. Po škodi in močnem razpoku sodijo, da je bila bomba velika. Imenovani Riccini, ki je nevarno ranjen na roki in nogi, trdi, da je mimogredoč zgledeval na ulici nekaj svetlega, pobrskal s palico, in v tem trenutku se razletela bomba. Toda hudobnež ni imel nobene palice ter se je le

izgovarjal, konečno pa priznal, da je hotel bombo vreči skozi okno v klet. Zdravniki so mu morali odrezati desno nogo, kar je pretrpel skoraj molče! — Drubal, ki se je od l. 1870 natepla v Rim, napravlja vladi sedaj mnogo sitnostij. Bombe so v Rimu nekaj navadnega, kar pa ni čudno, kajti pred leti je bil bajé poseben odbor, ki je bombe delil med poulične razgrajalce. Pred kratkim je neki hudohec vrgel bombo med množico ljudij, ki so na ulici bili zbrani pred podobo Matere Božje. K sreči so se ljudje razkropili, predno se je razpočil peklenski stroj.

(Prememba vredništva.) Z današnjim dnem odloži začasno vredništvo našega lista gospod Matija Mrak, katero zopet prevzame č. gosp. stolni vikar Andrej Kalan, ki se je povrnil s potovanja.

(Premembe v kapuc. samostanu v Krškem.) Č. o. Odlb Rifelj, doslej vikar v Krškem, gre za gvardijana v Celje. Vikar v Krškem postane č. o. Luka Bogataj. Iz Celovca pa pride čast. o. Ciril Goričan v Krško.

(Promet na dolenski železnici) otvoril se bode, osobito oni proti Kočevju, v kratkem. Pravočasno pa treba merodajne kroge, deželni odbor in občine, ki so precejšnje svote prispale v zagotovitev grajenje — opozoriti na to, da jim bode skrb uveljaviti tudi v uradnem poslovanju deželni slovenski jezik. Na Češkem izdajejo se na nekaterih progah vozniki listi tiskani v obeh deželnih jezikih, tisto bi se doseglo in bilo železi posebno pri upravi dolenske železnice, ki bode tekla izključno po domačem ozemlju in prevažala največ slovensko prebivalstvo. Gotovo bode to skromno in opravičeno željo upoštevala uprava železnice.

(Izpred porotnega sodišča.) Dne 1. septembra je bil pred porotniki zaradi posilstva obsojen delavec Franc Jenko iz Škofjeloke na 18 mesecev hude ječe s postom vsaki mesec in Amalija Prezel zaradi detomora na štiri leta z vsakomesečnim postom.

(Iz protestantske (evang.) vere h katoliški) prestopila je dne 31. avgusta letos gđc. Pavla Gruber iz Ljubljane.

(Izjavo) poslal je g. Ludv. Cazafura, župan tolminski „Corriere-u di Gorizia“, v kateri zagotavlja 1. da ni nikdar nameroval kandidovati v deželni zbor goriški, 2. da so: laška stranka, katere kandidat bi bil on, agitacije, hud volilni boj izmišljotine. Jasno je iz te izjave, da „Corriere“, „Tages-Post“ et consortes ne poročajo resnice, ampak le javijo svoje srčne želje, da bi Goriška cela bila kmalu laška provincija pod žezlom slavnih Habsburžanov. Sicer „Corriere“ piše vedno imena Slovencev, trgov, vasi itd., kakor bi se pretakala po žilah prebivalcev Goriške zgolj laška kri. Ni čudo, da po „Corrieru“-u podučeni laški in nemški časopisi smatrajo Tolmin za laško kolonijo, „Corriere“ prevzet narodnega duha kmalu ne bo videl drugega na svetu, ko Lahe.

(Kolera.) Ker se širi na Benečanskem kolera, je namestništvo prepovedalo procesije na Barbono in Sv. Goro. Kolera je preprečila procesijo, namenovano 18. septembra v proslavo svetogorske stolnice.

(Zgorel) je Postalah pri Čepovanu otrok 21 mesecev po nesreči ali nepaznosti roditeljev, ne vemo. Čuvajte otroke!

(Iz Dravelj:) V nedeljo dne 3. sept. popoldne ob 4. bodo peli pevci iz Št. Vida na vrtu g. Mihaela Kunovarja v Dravljah, kamor tudi Ljubljančanje radi zahajajo posebno o sv. Roku.

(V Oseku) prerezal je sin očetu skoraj prst. V goriški bolnišnici se zdravi; mu je že boljše.

(V St. Andrežu) pri Gorici porezali so tovariši 26letnega delavca na glavi, vratu, na hrbtu in levi strani. Zdravnik Krščvani ga je pošil in ukazal ga odpeljati v goriško bolnico, kjer se mu rane celijo.

(IV. cestna dirka in korzo kluba slovenskih biciklistov ljubljanskih) dne 10. septembra, o katerih smo že v jednom zadnjih listov omenili, vršili bi se v tem le redu: Vožnja bi bila: Z Doljnega Rožnika v mesto, po Tržaški, Rimski, Emonski in Cojzovi cesti, Trubarjevi ulici, sv. Jakoba trgu, po Starem-, Mestnem trgu skozi Špitalske in Gledališke ulice na Kongresni trg, od tamkaj skozi Schellenburgove ulice, po Dunajski in Česti na južni kolodvor, od tam po Resljevi cesti, čez Mesarski most do g. Ferlinea.

(Nov kanal pri mestni klavnici) se koplje te dni, in bode — ker je prejšnji (stari) pokazal se neuporabnega, obzidan s trajnim cementom. Stroški

tega kanala bodo znašali okolu 6000 gold. — O delavcu, ki je bil pretekle dni pri tem kanalu podst, in katerega so zatem oddali v bolnišnico, je upati, da kmalu okreva.

(Imenovanje pri učiteljih.) Za učitelja na novi šoli v Kovorju je imenovan Miha Debeljak, dosedaj učitelj v Trsteniku; za učitelja v Bavtvasi Fran Dular, dosedaj učitelj v Semiču. Drugo učiteljsko mesto na dvorazrednici v Doberniku je dobila A. Koncilija, učiteljica v Starem Logu. Četrto učiteljsko mesto na štirirazrednici v Št. Jerneju je dobila učiteljica v Škocijanu Karolina Bervar, četrto učiteljsko mesto na dekliški štirirazrednici v Kranju pa učiteljica v Postojini Viktorija Praprotnik. Učiteljica Marija Maletz se je prestavila iz Zagorja na troirazrednico v Trnovo.

(Iz Kočevja) dne 1. septembra. Vaš dopisnik iz Dobropolj izraža željo v „Slovenca“ dne 30. avg., „da bi tudi sosodje Kočevariji bili deležni istih dobrot ter primorani napraviti si povsod dvojezične napise.“ Ta dopisnikova pohlevna želja se je izdavnica izpolnila. Vsaka vas ima na deski na levi strani nemški, na desni pa slovenski napis. To je torej popolnoma pravilno. Kaj pa na Slovenskem? Ali se godi krivica Nemcem? Kaj še, Slovincem! Če se voziš od kočevske strani proti Novemu Mestu, dirne te jako neprijetno, ko opaziš v kočevskem okraju dvojezične napise, v novomeškem pa le redko, večkrat samo nemške v popolnoma slovenskih vaséh. Vavta vas je izvestno slovenska vas, če ne po imenu, vsaj po prebivalcih, in vendar bereš na obeh koncih zapisano: Dorf: Waltendorf. Bez. Neustadt. Slovenskega napisa nisem mogel najti. Drugje sem videl na isti poti najprej nemško ime in potem slovensko, recimo Silbendorf, Mönchschorf. Ali je potem čudno, če menijo Nemci potujoči po naši deželi, da so na nemških tleh? Skrajni čas pa je, da se take nepravilnosti odpravijo. K temu predmetu spadajo seveda tudi napisi na pečatih, napisi pri okrajnih glavarstvih in drugih uradih. Prosim, pogledajte malo, kako je kaj po svetu. V mnogih popolnoma slovenskih krajih iskali boste zastoj slovenskih napisov. Vsa čast pa dolenski metropoli, ki ima zaznamovane tudi ulice s slovenskimi napisi. Zadnjič je nekdo poročal, da je železnica večinoma dodelana, le v Kočevju ne, kjer treba postaviti še kolovrat (Drehscheibe, à la kolovrat.) Ta že dolgo stoji na svojem mestu, in tudi drugo je razven malenkostij dovršeno. Sedaj prevažajo le še gramoz in nasipajo oni oddelek tira, ki se raztega od kočevske postaje k rudniku. Otvorili bodo bajé železnico 26. septembra. Za obed gostov — odličnjakov bo skrbela znana dunajska kuhinja hotelierja Sacherja. Za delavce pri rudniku zidajo nove delavske hiše ob poti v Šalkovo vas. Vseh skupaj jih bo neki 20. Premoga imajo že velike sklade.

(Štajerske novice.) Tyrdka Schmiedl & Comp. v Celju je napovedala konkurz. Dolgovi znašajo nad 150.000 gld., imetje in terjatve pa okolu 50.000 gld. Že kacic deset let se je vedelo, da ta tyrdka ne stoji trdno in mnogi so se kar čudili, da se poprej ni napovedal konkurz. Sedaj se je pa stvar pojasnila. Gustav Schmiedl je bil jeden glavnih nemških kolovodij. Bil je precej duhovit in so ga zaradi tega podpirali celjski Nemci, ki nimajo preveč nadarjenih mož. Celjski gospodi je bilo mnogo ležeče na tem, da se ta nemška firma ohrani, tudi zaradi tega, da se Slovenci v Celju narodnogospodarski ne opomorejo. Zato so jej pa marljivo in res prav požrtvalno podpisavali menice. Podpisavali so naravnost neverjetne svote, jeden 42.000 gld., drugi 25.000 gld. itd. Tako sedaj pri tem polomu največ zgubé celjski Nemci, kar bode za nje jako občutljivo. Vse to je pa naredila največ politična strast. Sedaj so se celjski Nemci prepričali, da niti jednega samega niso mogli obdržati. Lahkomiselno podpisovanje menic pa pač mora odvzeti veljavo podpisom. Kdo bode odslej še kaj dal na celjske podpise na menicah? Zato bode pa ta konkurz imel hude narodnogospodarske nasledke. Ta polom je v kaj čudni luči pokazal narodnogospodarske razmere v Celju. Skoro bi ne bili verjeli, koliko je ondu gnjilega. — Imenovani so za poštne asistente Ivan Conrad za Maribor, Karol Klima za Radgono, Rhard Prosek za Maribor, Avgust Weiss za Celje, Karol Janesch za mariborski kolodvor, Fran Rosmann za Maribor, J. pl. Hübler za Maribor, Ludovik Klerr za Ptuj, Rudolf Hallada za Maribor. — Letos je neki brošč Plinthus sec. Neaplinthus pereathus napravil mnogo škode na hmelu. V kratkem pride pa po nalogu poljedelskega ministerstva na Dolenje Štajersko znani gozdar Frank Wachte iz Mariabrunna pri Dunaju, da bode

proučeval tega škodljivca. Ta mož je znan kot dober poznavalec broščev. — Dne 24. m. m. je bil velik požar v sodariji premogovske družbe v Trbovljah, v kateri delajo sode za portlandski cement. Zgorelo je mnogo lesa, poškodovalo mnoge priprave. Vsa škoda se ceni na 250.000 gld. Dva delavca sta se pri gašenju poškodovala, pa ne hudo.

(Nezrelo sadje.) V teku letošnjega poletja konfiskovala je mestna policija na trgu dokaj popolnoma nedozorelega, deloma mešanega sadja, ki se je pokazalo nezdravo za uživanje. — Tudi nezdravih gob se je obilo zaplenilo v tem času, vse skup pa zatem uničilo.

(Razglas.) Od 1. januarja 1894 leta naprej se bode pobirane pristojbin pri sedmih na podlagi zakona z dne 26. avgusta 1891 leta drž. zak. št. 140 novo urejenih cestnih mitnicah na Kranjskem, potom javne dražbe v zakup oddalo. Dotični razglas se ob enem objavlja v tukajšnjem uradnem listu. Ta razglas je za občinstvo zaradi tega posebne važnosti, ker se bode pri dražbi vsaka posamezna mitnica za se kot poseben zakupen predmet izklicavala, ter dražba ali na lici mesta, ali pa v neposredni bližini vršila, tedaj je tudi manj imovitemu prilika dana, se dražbe z vsehkom udeležiti. Osobito pa naj bi občine, v katerih bodo mitnice postavljene, kmetovalci, posestniki in veliki obrtniki mitniškega kraja nikari ne zamudili ugodne prilike, ker so njim zagotovljena v dražbenih pogojih pri vložitvi časne varščine (vadiuma) važna olajšila kakor tudi v drugem oziru marsikatera prednost pred drugimi udeležniki. — Če bi pa zakupna dražba vkljub temu ne imela povoljnega vspeha odredilo se bode od 1. januarja 1894 naprej pobiranje mitnin v lastni režiji c. kr. erarja. — Da se tudi v tem oziru zagotovi že za naprej o pravem času potrebnih močij, katere bi pobirale mitnine na državni račun, razpiše se h kratki tudi za ta slučaj natečaj v tukajšnjem uradnem listu.

(Reške novice.) 18. m. m. je neka 25letna žena padla z voza. Poškodovala si je levo nogo. — Istega dne je padel 5letni otrok pod voz. Sreča, da ni nič poškodovan. — Istega dne so zopet izgnali iz mesta tri klateče se osebe. Teh gostov se ne moremo znebiti. Rastejo kakor gobe po dežju. Ko ptujci jemljejo domačinom delo in zaslužek, se klatijo zadnji po mestu. Drugega jim tudi ne preostaje, živeti morajo. — Istega dne se je v našem gledišču predstavljala drama: „Baci mortali“, (Smrtni poljubi). Vedno kaj lepšega, 23. t. m. se je predstavljala drama: „Donna Fatale“ (Žena osode). Res smo srečni v Reki. — Bimski velocipidisti si bodo ustanovili svoj dnevnik, kakor poročajo naši listi. Zval se bode „Enciclica“, zakaj tako, naj umeva, kdor je dobre volje. — 24. m. m. je prispel v našo luko angleški parobrod „Murex“. Prišel je iz Rankong-a skozi „Porto Said“. Prinesel je 2329 stotov riža. Do Reke je rabil 29 dnij — Istega dne je 26letni čevljar Josip Vadnon skočil v morje. Ko je prišel k morju, je zavpil „z Bogom svet“ ter skočil na glavo v slano vodo. Dva čolna sta ga rešila smrti. — Vže štiri dni imamo tukaj silno burjo, ki je napravila mnogo škode. Grozdje je oribala, sadje nezrelo otepla, vso zelenjavo osmodila, kakor slana. Suša je še bolj občutljiva. Da bi skoraj dobili prepotrebne dežja!

KATOLIŠKI SKLAD.

Za „katoliški sklad“ prejeli smo nadalje od p. n. domoljubne gospode nastopne darove:

Frère Orban, 100 kron	gld. 50.—
Dr. Martin Matek, profesor bogoslovja v Mariboru, mesečnino za avgust	5.—
Po sklenjeni kupčiji 1 krono	—50
Josip Rebek, ključarski mojster v Ljubljani, mesečnino za april, maj, junij, julij, avgust, in september po eno krono	3.—
Janez Brencé, župnik pri sv. Gregorju, mesečnino za avgust	1.—
Franc Marolt, posestnik pri sv. Gregorju, letnino 1 krono	—50
Amerikanec od sv. Gregorja 1 krono	—50
Več posestnikov od sv. Gregorja za mesec avgust	—50
Franc Šmon, mlinar in posestnik na Rodici pri Domžalah 4 krone	2.—
Martin Hribar, molar v Ljubljani, 10 kron	5.—
Jerica Hribar, molarica v Ljubljani, 2 kroni	1.—
Nekdo, ki je „skozi padel“, 1 krono	—50

Dr. Josip Dolenc, profesor bogoslovja v Ljubljani, mesečnina za julij, avgust in september	10.—
„Vesela družba“ št. I — 8 kron	4.—
Friderik Hudovernik, župnik v Lescah, ob svoji zlati maši	20.—
Matija Sila, župnik v Repentabru pri Sezani	5.—
Dr. Vinko Gregorič, primarij deželne bolnice v Ljubljani, mesečnina za september	5.—
Ludovik Ravnikar, c. kr. deželne sodnije svetnik v p. v Ljubljani	10.—
Janez Podboj, župnik planinski, nabral pri konferenci dohovnikov cirkiške dekanije v Grahovem dne 24. avgusta 100 kron	50.—
Oroslav Dolenc, svečar in posestnik v Ljubljani, 100 kron	50.—
Na Razdrtem zbrana družba prodala eno palico za 15 gl. v prid „katoliškemu skladu“ za obletnico „katoliškega shoda“ s to željo, da bi bila prodana palica podobna tisti Aronovi, ki je zelenela in sad rodila	15.—
Jožef Nakus, župnik na Planini nad Vipavo, povodom svojega umirovljenja 100 kron	50.—

Milli Bog povrni vsem velikodušnim darovalcem tisočero ter jim obudi mnogo posnemačev!

V Ljubljani, dne 31. avgusta 1893.

Josip Šiška,

tajnik „izvršujočega odbora“.

Darovi za „katoliški sklad“ naj se blagovolijo pošiljati pod naslovom: Josip Šiška, knezoškofjski tajnik v Ljubljani.

Društva.

(„Narodna šola“ in „Vdovsko učiteljsko društvo“.) V ponedeljek dne 4. t. m. bode imela občni zbor „Narodna šola“ ob 7. uri zvečer v pritličju II. mestne šole na Cojzovem grabnu. Na dnevnem redu je poročilo o delavnosti minolega leta in volitve. — V torek dne 5. t. m. pa ima „Vdovsko učiteljsko društvo“ občni zbor tudi tam na II. mestni šoli. Ob 8. uri je sv. maša v mestni farni cerkvi pri sv. Jakobu in ob 9. uri zborovanje. Ujjudno vabi prijatelje učiteljev in šol k temu zboroma odbor.

(Kmetijsko bralno društvo ob slovenski meji.) Ustanovili smo tedaj „kmetijsko bralno društvo“, po katerem bi se naj naši Slovenci s prebiranjem časnikov in knjig omikali na duhu in se poučevali tudi v različnih strokah kmetijstva. Sezidali pa smo s tem tudi kot obrambo proti sovražnikom naroda močen zid, katerega varuje prelepo število vrlih narodnjakov. Čeravno je osnovalni dan hitro po 3. uri tako močno deževalo, kakor bi iz škafov zlival, se je zbralo veliko ljudstva ter se dalo vpisati nad 50 udov — za naš kraj in tukajšnje razmere in pri takih okoliščinah nepričakovano število. Slava Vam, vrli narodnjaki! Le stojte krepko znanprej in ostanite zvesti društvu in materi Sloveniji! Saj pa bodete tudi, kar nam priča odbor, v katerega ste si izvolili same značajne in vrle narodnjake, polne živga vnetja za našo sveto stvar. Voljeni pa so: č. g. Matija Kelemina, predsednikom; gosp. Franc Thaler podpredsednikom; gosp. Franc Frejham tajnikom; Franc Cimprič blagajnikom; g. Anton Hauc in Franc Flucher odbornikoma. Resnično moramo priznati, da si tako lepega vspeha nismo obetali. To kaže, kako zavedni so naši Slovenci. Kaže pa tudi, kako je pač neresnično — da ne rečem lažljivo — kar je izustil naš „exbaron“ Pistor rekoč: „Wozu ist das nothwendig hier in Egidi, hier ist so alles Deutsch.“ („Zakaj je to potrebno v St. Ilju, saj je tukaj vse nemško.“) Mi pa rečemo; njegova očala predebela kažejo, ali pa on ne sliši prav. V obče si je ta poštenjak na vse kripilje prizadeval, da bi nam zabranil našo veselico. Zato hočemo vsem bralcem o tem njegovem prizadevanju nekoliko povedati da spoznajo, da je njegova in ne naša „Kampfesweise eckelerregend“, kakor se je namreč blagovolil izraziti na znanem zborovanju „Schulvereins“ v Gradcu. Najprej nam je hotel krčmarja pregovoriti in prestrašiti, da bi nas ne vzel pod streho. Grozno mu je pretil. Pa krčmar je ostal zvest svoji besedi. Ko je „baron“ videl, da nič ne opravi, mu reče, da naj dá prostor sicer za društvo, pa za veselico ne. „Naj bo bralno društvo, je neki rekel, pa tega ne trpim, da bi prišli v moji občini tukaj ljudje od vseh strane skupaj — posebno ti prokl . . . . Kranjci — da bi čez me govorili in me kritizirali.“ Zda vemo, pred kom ima naš exbaron strah. Drugokrat bomo povabili vse Kranjce in Sokoli morajo priti v paradi. Uhi! Mogoče se tako prestraši, da pobegne v Ameriko ali pa vsaj odstopi od občinskega predstojništva. Saj smo že dvakrat volili drugi občinski zastop — poslednjikrat 21. septembra 1892 — pa še se nas zmiraj kot klešč drži. Nadalje ni hotel dati dovoljenja, da bi smel krčmar čez 10. uro odprto imeti. Šele na naš priziv nam je v nedeljo 27. avg. dovoljenje poslal, ker mu je c. kr. okr. glavarstvo zapovedalo. Obljubil nam je, da nas bo čuvalo 12 žandarjev. Govorilo

se je tudi, da je vabil emureške turnarje k nam, pa niso prišli. Zda pa povejte, kaj je „eckelerregend“? Vpokojeu, železniški uradnik — tujec sme li z domačini tako ravnati? Vkljub temu pa smo ustanovili društvo, katero je hotel zabraniti. Zakaj pa? Mislimo si lahko. Gotovo se je hvalil po svetu, da je St. Ilj že ves nemšk. Zda pa naenkrat pridejo ti „bindišarji pr . . . .“, pa ustanovijo, poslušaj svet — ravno tam, kjer je Pistor imel dozdej svojo nemško krčmo, slovensko bralno društvo. To je hudo. Kje je zdaj nemški St. Ilj? O ni ga, preljubi St. Ilj — si in boš slovenski, kot si bil! Tako se nam je godilo. Da smo pa tako sijajno zmagali, zato kličemo še enkrat „slava“ našim vrhim narodnjakom. „Sava“ vsem blagorodnim gospodom, ki so nas počastili s svojo prisotnostjo, posebno našima gg. poslancema dr. Fr. Radaju in Fr. Robiču, gosp. Drag. Hribarju, ki je navduševal ljudstvo, gg. iz Maribora, Goraje, Radgone, Ljutomera itd. Spominjali so se nas s pozdravi ali darovi blagi rodoljubi v Ljubljani, v Šmarju pri Jelšah, v Konjicah, Šmartnu pri Slov. Gradcu, sv. Marjeti na Pesnici. To imaš ljubi bralec kratek popis naše veselice. In ko si to prebral, pa idi ter poglej, ali nimaš kake knjige, katero bi lahko poslal mlademu društvu. Storiš boš prav dobro delo, če jo pošlješ.

Zavarovalna družba za življenje „The Gresham“ v Londonu. 44 poročilo o vspešni dne 31. decembra 1892 končani osemnajstmesečni poslovni dobi (od dne 1. julija 1891 do dne 31. decembra 1892) se je bilo dne 30. maja predložilo občnemu zboru. Iz njega posnemamo nastopne glavne momente. Vspeh je bil izredno ugoden. V tej osemnajstmesečni minoli poslovni dobi je došlo družbi 15.206 zavarovalnih ponudb za 125.732.050 frankov — in vsprejelo 13.091 ponudb za 102.636.475 frankov, za katere so se izdelale police. Dohodki premij znašali so v minoli osemnajstmesečni dobi po odbitem znesku, ki se je izdal za pozavarovanja, 25.753.445 42 frankov, mej temi 3.744.277 19 frankov premij prvega zavarovalnega leta. Bilanca obrestnega računa pretečene osemnajstmesečne dobe je znašala 7.690.898.01 frankov in je povišala dohodke družbe pridejana k dohodkom premij na 33.444.343 43 frankov. V minoli osemnajstmesečni dobi se je izplačalo terjatev iz polic za zavarovanje za življenje 12.908.048 96 frankov. Terjatve zavarovalnih pogodb za dote in iz mešanih zavarovalnih pogodb, za katere je prišel plačilni obrok, znašale so 2.801.455 42 frankov. V tej osemnajstmesečni dobi se je 1.909.171 57 frankov porabilo v to, da so se nazaj pokupile nekatere police. Zavarovalni in rentni zakladi so se v tej osemnajstmesečni dobi povišali za 7.922.421 77 frankov. Skupna aktiva znašala so koncem poslovnega leta dne 31. decembra 1892 125.305.150 62 frankov. Naloženih je bilo: 49.425 52 frankov v varščinah angleške vlade, 401.616 77 frankov v varščinah indijske in kolonijalnih vlad, 19.584.857 40 frankov v tujih državnih varščinah, 253.396 14 frankov v železniških delnicah, prioritetnih in zajamčenih, 61.191 868 02 frankov v železniških in drugih zadolžnicah, 17.536.889 18 frankov v hišnem lastništvu, mej njimi družbeni hiši na Dunaju in Budimpešti, 5.328.350 43 v hipotekah in 20.958.747 16 frankov v drugih varščinah.

Telegrami.

Komen, 2. septembra. Dekan Harmel je danes ob 1. uri popoldne umrl.

Dunaj, 2. septembra. Kakor poroča „Fremdenblatt“, snide se državni zbor dne 10. oktobra.

Ischl, 2. septembra. Cesar je odpotoval k manevrom v Galicijo.

Lino, 2. septembra. Jutri se začne ljudska slavnost v Lincu. V imenu cesarja se nadvojvoda Franc Ferdinand udeleži otvorilne slavnosti. Po vsprejemu na kolodvoru ob 9. uri se nadvojvoda pelje na razstavnici prostor po olepšanih ulicah. Najprej ogleda obrtno, potem kmetijsko in gozdarsko razstavo. Popoldne bode konjska dirka.

Budimpešta, 1. sept. V poslednjih 24 urah je v 22 komitatih 85 ljudi zbolelo in 49 umrlo za kolero.

Bukarešt, 1. septembra. V okuženih krajih je 23 ljudi na novo zbolelo za kolero, 24 pa umrlo.

Peterburg, 1. septembra. V Peterburgu jih je od 24. dne do konca avgusta za kolero 40 zbolelo in 15 umrlo, drugod v Rusiji jih je od 13. do 26. dne avgusta 2951 zbolelo in 970 umrlo za kolero.

Coblenc, 1. septembra. Princ Neapoljski je došel in vsprejeli so ga cesar, državni kancelar in princ Albert.

Coblenc, 2. septembra. Pri obedu je napil cesar zvesti renski pokrajini.

Pariz, 1. septembra. Drumont je z nova odklonil dvoboj z Dreyfussom.

London, 2. septembra. Irska predloga vsprejela se je v tretjem branju s 301 proti 257 glasom. Narod je Gladstona burno pozdravljaj.

Springfield, (Massachusseto) 1. sept. Predvčeraj so štirje vagoni brzovlaka na Boston-Albany-jevi železnici skočili v reko, ker se je most podrl, ko se je ravno popravljaj. Lokomotiva in trije vagoni so bili že z mostu, ko se je zrušil. 15 ljudi je mrtvih, 36 ranjenih, mej njimi 6 smrtno.

Spominjajte se
„katoliškega sklada“
ob raznih prilikah!

Umrli so:

31. avgusta. Bogomila Sušnik, korektorjeva hči, 1½ leta, Streliške ulice 11, morbus mammos Werlhofii. — Rudolf Klančar, delavčev sin, 3 mesece, Cesta v mestni log 11, črevesni katar.

1. septembra. Avgust Porenta, krojačev sin, 1 leto, Rožne ulice 3, akutni črevesni katar. — Adolf Pristav, deželnoobrambovskega narednika sin, 14 mesecev, Kurja vas 4, črevesni katar.

V bolnišnici:

30. avgusta. Marija Turšič, gostija, 55 let, emphysema pulm.

31. avgusta. Janez Stenovc, sodar, 52 let, valed rane.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje		Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
		zrakomera v mm	toplomera po Celziju			
opazovanja						
7. u. zjut.	730 0	11 4	brezv.	megla	16 1	
12. u. pop.	733 3	13 6	sl. vzh.	dež	dež	
9. u. zveč.	736 8	11 9	sl. zap.	oblačno		
Srednja temperatura 12 3°, za 4 7° pod normalom						

Zahvala.

Da se je slavnost stoletnice fare koprivniške in velezaslužnega prvega njenega župnika Val. Vodnika dne 27. avgusta tako sijajno in redno vršila, je prva zasluga slavnostnega odbora. Podpisano županstvo šteje si v prijetno dolžnost istemu, kakor osobito še slavnostnima govornikoma, p. n. g. župniku J. Ažmannu in g. nadzorniku-profesorju Franu Levcu, g. župniku J. Berlicu, g. administratorju A. Payerju, g. kapelanu F. Čekalu, gg. ljubljanskim pevcem, vsem koprivniškimi faranom ter slednjič obče vsem, ki so se od blizu in daleč te slavnosti udeležili, tem potom i najiskrenejšo zahvalo izreči.

Županstvo v Srednji vasi dne 1. septembra 1893.

Janez Arh, župan.

Dva dijaka

vsprejmeta se na stanovanje in hrano v Frančiškanski ulici št. 6, v ozadju I. nadstropja, v Ljubljani. 440 1

J. Hafnerjeva pivarna

v Ljubljani, sv. Petra cesta št. 47.

Zaloga priznana izvrstnega vrhniškega piva. — Naročila na pivo v sodčkih in zabojih po 25 steklenic. Dostavljenje na dom brezplačno. 275 (20-16)

Znana restavracija s prostorno dvorano in najlepšim velikim, zračnim vrtom.

Novourejeno krito kegljišče, pripravno prav posebno za družbinsko kegljanje.

185 Uhod tudi iz Poljske ulice. 211

Glasovita

radi svojega učinka, odlikovana radi svojih zdravilnih lastnosti z častno diplomom in zlato svetinjo na razstavi v Londonu in Parizu, z zlato svetinjo v Brielju in Tunisu. 324 10

želodčeva tinktura

G. Piccoli-ja, lekarja v Ljubljani

je vspešno dietetično sredstvo, katero krepi in zdravi želodec, kakor tudi opravi prebavnih organov izborno pospešuje.

Izdelovatelj razpošilja jo proti povzetju zneska v zabojih po 12 steklenic za 1 gl. 36 novc., po 55 steklenic (zaboj tehta 5 kg) za 5 gl. 26 novc. Poštnino plača vedno naročnik. Cena eni steklenici 10 novcev.

Deželni odbor kranjski razpisuje pismeno ponudbeno obravnavo gledé

zgradbe obeh predmostnih branikov in ramp za most čez Savo pri Radečah,

okrajja krškega, s proračunjenim stavbinskim zneskom 28.000 glđ.
Ponudbe naj se vložé

do 16. septembra 1893 do 12. ure dopoldne.

Dotični načrti, proračuni, stavbinski pogoji so na razgled pri deželnem stavbinskem uradu v Ljubljani, deželni dvorec, Gosposke ulice št. 2, v navadnih uradnih urah.

Ponudbe naj se oddajo pri vložnem zapisniku deželnega odbora kranjskega ter morajo biti kolekovane in zapečatené ter imeti napis na zavitku: „Ponudba za spodnjo stavbo savskega mostu pri Radečah“. Priloži naj se jim 5% jamčevina gornjega zneska, bodisi v gotovini, v hranilničnih knjižicah, ali pa v državnih vrednostnih papirjih, ki ne presegajo imenske vrednosti.

Vsak ponudnik se mora izrečno izjaviti, da so mu znani vsi stavbinski podatki in da se pogojem podvrže. Ponudniki naj zapišejo s številkami in z besedo, koliko odstotkov odjenjajo od jednotlivih proračunjenih cen, ter naj ponudbi pristavijo kraj in dan in svoj lastnoročni podpis. Deželni odbor si pridržuje pravico, izmed ponudnikov po svojem preudarku izbrati si podjetnika ne gledé na to, koliko odstotkov kdo odjenja, ali pa tudi razpisati novo obravnavo.

Od dež. odbora kranjskega.

V Ljubljani, dné 25. avgusta 1893.

Za Kranjsko se razpišejo sledeče

službe okrožnih zdravnikov,

in sicer:

a) z letno plačo 800 goldinarjev:

1. v Bohinjski Bistrici;
2. v Črnomlju;
3. v Kočevski Reki;
4. v Šenožečah;
5. v Zeleznicah;

b) z letno plačo 600 goldinarjev:

6. na Brdu;
7. v Logatcu;
8. v Postojini.

Prosilci za jedno teh mest vložé naj svoje prošnje pri deželnem odboru kranjskem v Ljubljani

do 10. septembra 1893. leta

ter v njih dokažejo svojo starost, upravičenje do izvrševanja zdravniške prakse, avstrijsko državljanstvo, fizično sposobnost, neomadeževano življenje, dosedanje službovanje ter znanje slovenskega in nemškega jezika.

Od dež. odbora kranjskega.

V Ljubljani, dne 9. avgusta 1893.

„THE GRESHAM“

zavarovalno društvo za življenje v Londonu.

Podružnica za Avstrijo: Dunaj, Giselastrasse 1,
Podružnica za Ogersko: Pešta, Franz-Josefplatz
v hiši društva. št. 5 in 6, v hiši društva.

Društvena aktiva dné 31. decembra 1892	frankov	125.305.151
Letni dohodki premij in obresti dné 31. decembra 1892	"	22.340.056
Izplačitve za zavarovalne in rentne pogodbe, za zakupnine itd. v dobi društvenega obstanka (1848)	"	271.905.620
V zadnji osemnajstmesčni poslovalni dobi vložilo se je pri društvu za novih ponudb, vsled česar iznaša v dobi društvenega obstanka skupni znesek vloženihih ponudb	"	125.732.050
Prospekte in tarife, na podlagi katerih izdaja družba police, kakor tudi obrazce za predloge daje brezplačno	"	1.853.916.605

glavni zastop v Ljubljani

435. (12-1)

pri

Gvidu Zeschko-tu,

Tržaška cesta, št. 3 b.

DR. ROMAN JACOBI,

zobni zdravnik v Ljubljani, Stari trg št. 4,

ustavlja po najnovejši in najboljši metodi

umetne zobe in zobovja.

Piombira in trga zobe v narkozi (umetno spanje) brez bolečin. Zdravi sploh vsako ustno bolezen.

Ordinira od 9. do 12. ure dopoldne in od 2. do 5. ure popoldne. — Ob praznikih od 9. do 11. ure dopoldne. — Ob petkih za stomake od 9. do 10. ure dopoldne.

C. kr. za mesto del. okrajno sodišče v Ljubljani naznanja, da se bodo

dné 4. septembra 1893 leta

od 8. do 12. ure dopoldne in če treba od 2. do 6. ure popoldne v farovžu na Dobrovi prodajale v zapuščino dné 18. avgusta 1893 umrlega župnika Jerneja Babnik-a spadajoče

premičnine,

kakor: živina, klaja, hišno in gospodarsko orodje, sodi itd. in da se bodo premičnine le za gotovi denar in proti temu, da jih kupec precej odvede, prodajale.

C. kr. za mesto del. okrajno sodišče v Ljubljani,

dné 30. avgusta 1893.

439 1

Razglas.

438 3-1

Oddala se bo po javni minuendni dražbi

zgradba novega lesenega mostu

čez Poljansko „Soro“ na okrajni cesti v Puštalu pri Škofji Loki.

Vsi stroški proračunjeni so na 2650 glđ.

Dotični načrti, proračuni, stavbinski pogoji ležali bodo na razgled v mestni pisarni v Škofji Loki do konca meseca septembra t. l.

Javna minuendna dražba vršila se bude

dné 3. oktobra t. l. dopoldne od 10. do 12. ure

v mestni pisarni v Škofji Loki.

Pismene, postavno kolekovane ponudbe pošljejo naj se na okrajni cestni odbor v Škofji Loki do 2. oktobra t. l.

Na zavitku naj bude napis „Ponudba“. Priloži naj se 5% jamčevine gorenjega zneska, bodisi v gotovini ali v hranilničnih knjižicah.

Ponudnik se mora izrečno izjaviti, da so mu znani vsi stavbinski podatki in da se vsem pogojem brez pridrička podvrže.

Okrajni cestni odbor škofjeloški.

Selca, dné 31. avgusta 1893.

F. Štber, načelnik.

Mesto tajnika

432 (3-2)

pri okrajnem zastopu v Šmarji pri Jelšah (St. Marein bei Erlachstein) je razpisano do

dné 15. septembra 1893.

Letna plača znaša 400 gl. Kedar je tajnik po poslih zunaj pisarne, ima na dan 1 gl. 20 kr. diet. Ob novem letu dobi remuneracijo, če to odbor za primerno spozna.

Okrajni tajnik lahko ob enem opravlja posle pri občini trg Šmarje in posojilnici, za kar dobi posebe plačo.

Popolno znanje obeh deželnih jezikov se zahteva.

Prošnje na okrajni odbor morajo biti lastnoročno pisane in kolekovane.

V Šmarji, dné 26. avgusta 1893.

Načelnik.

Otročji vozički

jako fini, močni in lepi dobivajo se pri meni skozi leto in dan in sicer v vseh barvah, kakor rdeče modro, sivo in olivno, po glđ. 5.50, 6.—, 7.—, 8.—, 9.—, 10.— in višje po vsaki ceni do 20 glđ

Anton Obreza,

tapecirar,

v Ljubljani, Šelenburgove ulice 1.

Najcenejši kraj za nakupovanje otročjih vozičkov. 537 50-43

Izšla je ravnokar kot spomin na obletnico I. slov. katol. shoda brošurica s naslovom:

Resolucije katoliškega shoda.

Praktična meditacija

za obletnico I. slov. katol. shoda,

osobito priporočljiva udeležencem shoda in kot dopolnilo imejteljem „Poročila o I. slovenskem katoliškem shodu“.

Komad stane 20 kr., po pošti 22 kr., na 10 komadov jeden po vrhu.

Naročila Katol. Tiskarni v Ljubljani, Vodnikove ulice 2.

Neobhodno potrebno za vsako gospodinjstvo je

Kathreiner-jeva Kneipp-a sladna kava

33 52-36

z okusom navadne kave. Ta kava daje to nedosežno prednost, da se škodljivemu uživanju namešane ali s surrogati pomešane navadne kave lahko odrečemo in dobimo okusnejšo, pri tem pa še zdravjšo in redilnejšo kavo. — Neprekosljiva kot dodaja navadni kavi. — Ponaredeb se skrbno izogibaj. — 1/2, kilo 25 kr. — Dobiva se povsod.

Pristno samo v belih zavitkih s podobo župnika Kneippa kot varstveno znamko.

Najprimernejša darila za vsako priliko so

švicarske žepne ure

katere ima v največji izbiri v zalogi

France Čuden,

preje GEBÄ,

urar v Ljubljani,

Slonove ulice šte. 11.

Po najnižji ceni dobé se tudi najraznovrstnejše

stenske ure, ure za dvorane in s stolalom, ure-budilnice itd.

Največja zaloga prstanov, uhanov, verižic, srebrnih in zlatih, vse po tovarniški ceni. 185 23

Popravila izvršuje točno pod jamstvom. — Ilustrovani ceniki so franco na razpolago. — Poštna naročila izvršuje obratno.

Brata Eberl,

338 26-9

izdelovatelja napisov.

Pleskarska obrt za stavbe in mebelje.

Ljubljana, Frančiškanske ulice št. 4.

Prevzameta vsa v njih stroko spadajoča dela v mestu in na deželi. Dobra, fina dela, najnižje cene.

Solidne, zložne
močne in
čudovito cenene

stole

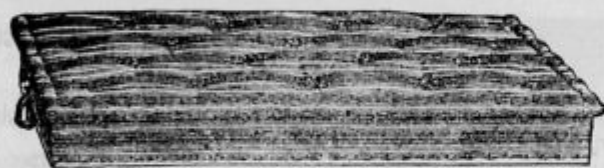
vsake vrste ponuja
prva Kranjska tvornica

za upegneno pohištvo
samo iz napojenega masivnega lesa.

Jos. Verbič-a

v Bistri,
pošta Borevnica.

(230 52-19)

10

goldinarjev

stane pri meni eden modroc na peresih (Federmatratze). Ti modroci so solidno iz najboljših tvarin narejeni, imajo po 30 dobro vezanih, močnih peres iz najboljšega bakrenega drata, so s finim afrikom tapcirani in močnim platnenim evilhom preoblečeni ter pri najtežji rabi do 15 let nobenih poprav ne zahtevajo. Pri naročilih z dežele naznani naj se vselej natančna mera postelje v notranji luči. — Ako se torej dobi za 10 gl. dober tapcirani modroc na peresih, je pač neumestno kupovati malo vredne nadomestke (kakor žičaste žimnice, slavnice itd.), kateri pravemu namenu, imeti dobro posteljo, ne ustrezajo.

ANTON OBREZA, tapcirar v Ljubljani, Selenburgove ulice 1.

Ta domača, narodna trdka bodi prečast. duhovščini in slavnemu občinstvu najboljšje priporočena za nakupovanje žimnic, garnitur, divanov, stolov, preprog, zagrinjal in vsega v tapetniško obrt spadajočega dela.

Ceniki s podobami zastoj in franco. — Hitra in poštna postrežba, nizke cene. 536 50-43

Ivan Kregar

izdelovatelj cerkvenega orodja

v Ljubljani, Poljanska cesta 8
(poleg Alojzjevišča) 74 3

se priporoča prečastiti duhovščini, slav. cerkvenim predstojništvom in cerkvenim dobrotnikom v najnatančnejše in točno izdelovanje vsakovrstne

cerkvene posode

iz zlata, srebra ali druge kovine
po uzorcih ali lastnem načrtu

Izvršeno blago pošlje dobro, varno zavito poštnine prosto. 211 29 52-31

Gričar & Mejač

prej M. Neumann

Ljubljana, Slonove ulice 11.

Največja zaloga

spomladne obleke, ogrtačev, menčikov, ponočnih sukenj

za gospode in dečke;

dežnih plaščev, jopic, mantelet, pelerin

za gospé in gospodičine.

Obleke in plašči za otroke vsake starosti.

Točno izvrševanje naročil na vsakovrstno

duhovniško obleko

iz dobrega blaga po nizkih cenah.

167 (24)

Uniforme

za državne uradnike vseh kategorij.

Zaloga najmodnejšega tu- in inozemskega
suknenega blaga (štofa)

iz kojega se izdelujejo po meri obleke, ogrtači in vse drugo za gospode, dežni plašči, jopice, manteleti in vsi konfekcijski predmeti za gospé in gospodičine po najnovjšem kroju na Dunaju, in ki se tudi po jako nizki ceni oddaje na meter.

Najboljše srajce, manšeti in ovratniki.

Najnovjše kravate.

Sargov KALODONT zdravstveno-oblavno preskušeno (lepota zob)

Sargov KALODONT je priznано in neobhodno zobno čistilno sredstvo.

Sargov KALODONT je aromatično osvežujoč, jako praktičen na potovanjih

Sargov KALODONT je v tu- in inozemstvu z največjim uspehom uveden.

Sargov KALODONT imajo zaradi pravne sprave, nizke cene in čistote v rabi pri dvoru in plemstvu, pa tudi v najprostejši meščanski hiši.

Sargov KALODONT je najboljšje sredstvo zoper nalezljivega.

Varujte se pred po zavitku podobnih ponaredbah.

Sargov KALODONT so dobi po 35 kr. kos v lekarnah, droguerijah in parfumerijah. 539 (11)

Priznanja z javnih krogov so priložena vsakemu kosu.

**Vsi stroji za kmetijstvo
vinarstvo in moštarstvo!**

Mlatilnice, vitla, trileure
Čistilne mlino za žito
rezalnice za krmo
Avtomatični
aparati proti peronosperi
tlačilnice za vino
tlačilnice za sadje
mline za sadje
predmete za klet, sesalnice za vso namano, kakor v
občo: vse stroje za kmetijstvo, vinarstvo in moštarstvo
raspoložja v najnovjlih, najboljših konstrukcijah

IG. HELLER, DUNAJ
2/2 Praterstrasse Nr. 78.

Imate ilustrirani katalog v romskem in glavnem jeziku sestavljen iz
poslednjega izdaja.

Najkulantnejši pogoji. — Jamstvo. — Stroji se dajo na poskušnjo.
Cene se se znova znižale! Prekupovalcem znatno popusti!

176 15-11

**V dobro oskrbovanje vsprejme
več dijakov**

Stritar na Poljanskem trgu štev. 1
v Ljubljani. 437 1

**Popolna razprodaja
klobukov za gospode**

po zdatno znižani ceni;
dalje prodajam radi bližajoče se jeseni mnogo ceneje
kambrikaste in satinaste ženske
jopice (pluzne);
kravate, ovratnike, srajce za hribolazce itd.

Ignacij Žargi
pri nizki ceni 436 3-2
v Ljubljani, sv. Petra cesta št. 4.

Zdravila za živino.

*Skušena redilna štupa
za živino,*
za konje, rogato živino, ovce in
prašiče itd.

Rabi se skoro 40 let
z najboljšim vspe-
hom večinoma po hlevih,
ako živinče ne more
jesti, slabo prebav-
lja; zboljšuje mleko in
nareja, da krave dajo
več mleka.

Zametek z rabilnim navodom vred velja le 50 kr.,
5 zametkov z rabilnim navodom samo 2 gld.

Cvet za konje.

Najboljše mazilo za
konje, pomaga pri pre-
tegu žil, otekanju
kolén, otrpenju v
v boku, v križu,
otekanju nog, me-
hurjih na nogah itd.
Steklenica z rabilnim
navodom vred stane le
1 gld., 5 steklenic samo
4 gld.

Ta zdravila za živino se dobijo v 203 21

lekarni Trnkoezi-ja
v Ljubljani zraven rotovža
in se vsak dan s pošto razpošiljajo.

Paziti treba pri kupovanju

Zacherlina

(tega izvrstno učinkujočega sredstva
za uničenje vsakovrstnega mrčesja).

Kupovalka: Zakaj mi ponujate
prašek v odprtem zavitku? Zahte-
vala sem vendar „Zacherlin“, kateri
je dobiti edino le v steklenicah! —
Druzega praška ne sprejemem, ker znano
je, da se zlorabi ime „Zacherlin“,
ako se prodaja navadni prašek proti
mrčesju v zavitkih, škatljicah ali škr-
nicljih. Zahtevam torej prašek v zape-
čatenih steklenicah z imenom „Zacherl“ ali pa mi vrnite
denar. — **Prevariti se ne dam!** 265 10-8

V Ljubljani: Anton Krisper, Ivan Luckmann, J. Klauer, Jeglič & Leskovic, Peter Lassnik, Ivan Perdan, H. L. Wencel, Frano Terdina, Ivan Fabian, Karol Karinger, Mihael Kastner, Josip Kordin, M. Lavrič, Alojzij Lenček, Karol Planinšek, Viktor Schiffer, M. E. Suppan, Schussnig & Weber,

V Ljubljani: Ivan Jebačin, Anton Ditrich, G. Pikel, Franc Kogej, Hedvik Fabiani, Ana Leben, Franc Verbič, Fr. Loj, Franc Kren, Peter Peschke, R. Engelsberger, Franc Zesser, Ant. Kline, Franc Kos, F. Dolenc, Karol Šavnik, lekar, Franc Kovač, Alojzij Gatsch.

V Litiji: Lebinger & Bergman, V Hribu: Fr. Kovač, V Mokrionogu: Anton Majeena, Šbil & Petrovič, Na Mirni: Josip Schuller, Na Vrhniku: M. Brilej, A. Bučar, V Radovljici: Homann, A. Robleek, V Radečah: J. Trepetschnigg, Br. Wakonigga nasl., V Novem Mestu: A. Pauser, V Zagorju: R. E. Michelič, Ivan Müller st., V Kamniku: Edm. Zangger, V Žužemberku: Jakob Dereani, V Crnomlju: Andrej Lackner, Ludovik Perse, Oton Wölfling.

Najnižje cene in najboljše blago.

Najboljše in najceneje
kupuje se
železo, raznovrstna železnina, ce-
ment, okove itd. pri
Andreju Druškoviču,
v Ljubljani
Mestni trg 10.

272 ZALOGA 18
nagrobnih križev, štedilnikov in
njih posameznih delov, ledenic,
finih žag itd. po najnižjih cenah.

Zaloga
železniških
šin
po
najnižjih
cenah.

Dunajska borza.

Dne 2. septembra.		Dne 1. septembra.		4% srečke dunajske parobrodne družbe . . . 138 gld. — kr	
Papirna renta 5%, 16% davka	96 gld. 65 kr.	Ogerska zlata renta 4%	116 gld. 05 ^h kr.	Avstr. rubežega križa srečke, 10 gld.	— " —
Srebrna renta 5%, 16% davka	96 " 40 "	Ogerska kronina renta 4%, 200 kron	94 " 30 "	Rudolfove srečke, 10 gld.	23 " 50 "
Zlata renta 4%, davka prosta	119 " 95 "	4% državne srečke l. 1854., 250 gld.	147 " — "	Salmove srečke, 40 gld.	66 " — "
4% avstrijska kronina renta, 200 kron	96 " 65 "	5% državne srečke l. 1860., 100 gld.	161 " — "	Windischgraezove srečke, 20 gld.	— " — "
Akcije avstro-ogerske banke, 600 gld.	986 " — "	Državne srečke l. 1864., 100 gld.	192 " — "	Ljubljanske srečke	23 " 75 "
Kreditne akcije, 160 gld.	334 " — "	Zastavna pisma avstr. oser. zem. kred. banke 4%	98 " 70 "	Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	150 " — "
London, 10 funtov strl.	126 " 05 "	Zastavna pisma	— " — "	Akcije Ferdinandove sev. želez. 1000 gl. st. v. 2870	— " — "
Napoleonond (20 fr.)	9 " 98 "	Kreditne srečke, 100 gld.	— " — "	Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	105 " 75 "
Cesarski cekini	5 " 98 "	St. Genois srečke, 40 gld.	67 " — "	Papirnih rubeljev 100	130 " 70 "
Nemških mark 100	61 " 70 "				

Nakup in prodaja
vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd.
Zavarovanje za zgube pri žrebanjih, pri izžrebanju
najmanjšega dobitka.
Kulantna izvršitev naročil na borzi.

**Menjarnična delniška družba
„MERCUR“**
Wollzeile št. 10 Dunaj, Mariahilferstrasse 74 B.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvareh,
potem o kursnih vrednostih vseh špekulacijskih vrednostnih
papirjev in vestni sveti za dosego kolikor je mogoče visocega
obrestovanja pri popolni varnosti
naloženih glavnice.